

Veel bloeiende planten in de tuin

Het is midden juni. De echte zomer is in aantocht. Na de voorjaarsbloeiers komen de planten die vroeg in de zomer stuifmeel en nectar aanbieden in bloei. Ook verschijnen er volop insecten. Op een mooie zonnige dag lijkt het er rustig aan toe te gaan. Dat lijkt maar zo, want de insecten moeten naarstig voedsel verzamelen voor zichzelf en voor hun nageslacht. En daarbij is het oppassen geblazen, want het is steeds eten maar ook gegeten worden. En de tuinman? Die heeft het druk met allerlei klussen in de tuin. Daarover gaat dit artikel.

Wat is er te zien?

Veel mensen vinden het voorjaar de mooiste tijd van het jaar. De eerste salieplanten, klokjes en daglelies staan in bloei. Sommige planten komen uit de grond tevoorschijn en groeien explosief, zoals de elandenklaver (*Aralia californica*) die in vier weken wel twee en een halve meter hoog kan worden. Andere vaste planten laten soms lang op zich wachten zoals dominee op de preekstoel (*Arisaema robustum*). U moet wel weten waar die laatkomers staan, anders zou je op die plek zomaar iets anders neerzetten. Afhankelijk van het weer zijn er elke dag weer verrassende ontwikkelingen in de tuin te zien.

Wat is er te doen?

Ongewenste planten

Het vrijhouden van ongewenste kruiden vraagt in het groeiseizoen heel veel aandacht. Dat zijn niet alleen de echte onkruiden, maar ook 'verdwaalde' planten die in een groep niet-soortgenoten zijn terechtgekomen. Want een uitgangspunt van Nieuw Robbekampen is een groot assortiment bomen en struiken met als onderbegroeiing grote groepen vaste planten. Zij zorgen voor kleur in de tuin. Dat betekent bijvoorbeeld niet één rode herfstaster, maar minimaal veertig van dezelfde soort op vier vierkante meter. Deze grote kleurvakken zijn ook aantrekkelijk en herkenbaar voor insecten. Vooral op tijd wieden, want één week te laat geeft zomaar dubbel zoveel werk. En bent u te laat en begint het

onkruid zaden te produceren, wel, dan hebt u er nóg langer last van. Het meest effectief is ongewenste planten lostrekken, grond van de wortels afkloppen en ze dan laten liggen. Als u dat doet bij zonnig weer, verdorren stengels, bladeren en wortels die de grond bedekken tot het bodemleven het opruimt.

Snoeien

Ook in het begin van de zomer wordt er gesnoeid. Als eerste groep noem ik de struiken die in het vroege voorjaar gebloeid hebben. Als struiken zoals *Forsythia*, *Spirea* en *Ribes* spp. zijn uitgebloeid, worden de uitgebloeide bloemtakken geknipt. De struiken verliezen dan geen energie aan de vrucht- en zaadvorming. Ze beginnen nieuwe takken te vormen die het volgende voorjaar opnieuw bloemen geven en vroege insecten van voedsel voorzien.

Een tweede groep omvat de vaste planten die na de langste dag bloeien en erg hoog kunnen worden. Die kunnen na het uitlopen, omstreeks begin mei, nog een keer teruggesnoeid worden voor een betere vertakking van de plant en kortere bloemstengels. Het worden dan stevigere planten die niet snel omwaaien of bij regen tegen de grond liggen. Voorbeelden zijn guldenroede (*Solidago* spp.), flox- en astersoorten. Dit geldt ook voor variëteiten van *Hydrangea paniculata* zoals 'Annabelle'.

Een derde groep die u kunt snoeien in de zomer zijn de vaste planten die relatief vroeg in bloei komen zoals

salie (*Salvia* spp.), kattenkruid (*Nepeta* spp.), korenbloem (*Centaurea cyanus*) en brandende liefde (*Lychnis chalcidonica*). Van deze planten worden de bijna uitgebloeide bloeistengels afgeknipt. Dat gebeurt voordat de laatste bloemen zijn uitgebloeid zodat de plant niet de gelegenheid krijgt energie in de zaadvorming te stoppen. Daarna krijgen die planten indien nodig extra water en soms een beetje mest. Ze bloeien dan opnieuw na ongeveer zes weken. Zo zorgen ze twee keer voor voedselaanbod voor insecten.

Maaien

Normaal gesproken wordt op Nieuw Robbekampen om de vijf tot zeven dagen het gras gemaaid. Het gras krijgt in het voorjaar een kleine gift kunstmest (magnesamon). Dat is een stikstofmeststof met een magnesium-toevoeging voor een extra groene grasmat. De temperatuursom bepaalt meestal wanneer je kunt strooien. De temperatuursom is de som van alle daggemiddelde temperaturen boven nul vanaf 1 januari: in de regel kun je bij een temperatuursom van 250 strooien. Dit jaar was echter de temperatuursom begin maart al ver boven de 300. Heel vroeg een stikstofmeststof strooien is niet aan te bevelen omdat er door het regenwater dan veel nitraatstikstof uit kan spoelen. Magnesamon bevat ammoniumstikstof en nitraatstikstof. De laatste kan snel uitspoelen. Normaal wordt het gras op de tuin twee keer in het jaar bemest. In 2019

De tweelingbroers Jan (l.) en Adriaan van Egmond in de landschapstuin Nieuw Robbekampen. Jan is de ontwerper en eigenaar, én onderhoudt de tuin. Adriaan is de auteur van dit artikel. Foto Richard de Bruijn

Gedeeltelijk overzicht (op 23 april jl.) van de landschapstuin.
Foto Richard de Bruijn

'Dominee op de preekstoel' (*Arisaema robustum*). Foto kazakovmaksim

bleef het gras goed groeien zodat één keer al voldoende was. Zou dat komen door de grotere hoeveelheid stikstof in de lucht?

Water geven

Overall in de landschapstuin zijn er onopvallende aansluitpunten om water te geven. Vooral in de periode dat planten nieuwe stengels, bladeren en bloemen vormen is er een grote waterbehoefte. Als de planten tijdens de bloei onvoldoende water kunnen opnemen, produceren ze minder nectar. Dat heeft direct invloed op het insectenbezoek. In perioden van droogte is een grote watergift om de zeven tot tien dagen beter dan elke

twee tot drie dagen een klein beetje. Na zo'n grote watergift zie je dat de honingbijen zelfs op de vlinderstruiken vliegen, terwijl ze daar gewoonlijk niet komen omdat de tong van de honingbij te kort is voor de lange kroonbuis.

Educatie

Landbouwgewassen

In de landschapstuin is ook een educatieve hoek. Daar staan een paar rijen met wintergranen zoals winterrogge, wintertarwe en spelt. Er staan ook zomergranen: zwarte gerst, zomerrogge, haver en zomertarwe. Verder zie je er rijtjes met vlas, hennep, lupine, boekweit en quinoa. Veel bezoekers kennen deze gewassen niet

en vinden het interessant om kennis te maken met planten die een groot deel van ons dagelijks voedsel uitmaken of uitmaakten.

Rosse metselbij

De solitaire bijen krijgen regelmatig aandacht in de Nederlandse media. De rosse metselbij (*Osmia bicornis*, synoniem *Osmia rufa*) wordt ook ingezet voor de bestuiving bij blauwe bessen en appels. In de tuin staat een klein insectenhotel waar de metselbij eitjes kan leggen; voedsel is er genoeg. Het is zeker ook voor bezoekers interessant om kennis te maken met deze nijvere bij. ●